

Un Sant Jordi de ciència

Tipus: [1]

Autor: [Ciència](#) [2]

Creació: Publicat per [Ciència](#) [2] el 19/04/2018 - 10:16 | Última modificació: 24/04/2018 - 13:48

Etiquetes: Literatura

Etiquetes: Ciència i cultura

Contingut relacionat :

Fem una **petita selecció de les novetats publicades aquests últims mesos en matèria de divulgació científica general**. El recull mostra **diferents maneres d'explicar la ciència al gran públic i d'abordar les qüestions científiques, tecnològiques i ètiques més actuals**. Hi trobareu des d'assaig acadèmic sobre història de la ciència fins a llibres de divulgació científica de youtubers d'èxit que, sense renunciar al rigor científic, volen divertir i entretenir. I trobareu també novel·les, obres que des de la ficció, fan també bona divulgació científica.

Veus de ciència

Incitacions a la lectura científica

Martí Domínguez i Romero

(Onada Edicions, 2017)

Martí Domínguez és escriptor, articulista, doctor en biologia, professor de periodisme i director de la revista «Mètode», ens convida a descobrir un univers

de lectures suggestives de ciència. Galileu, Darwin, Maxwell, Feynman, Einstein, Margulis, Dawkins o Gould són alguns dels noms que tot bon lector hauria de tenir a la seua biblioteca. Cal cultivar la lectura de ciència, ens diu Martí Domínguez a la introducció, perquè aquesta hauria de formar part del bagatge intel·lectual de qualsevol persona culta. I Veus de ciència és un itinerari ben plausible: un petit cànon de lectures escollides, sense més pretensió que fer gaudir al lector de la bona literatura científica.

Armas de destrucción matemática

Cómo el Big Data aumenta la desigualdad y amenaza la democracia

Cathy O'Neill

(Capitán Swing, 2018)

Vivim en l'edat de l'algoritme. Les decisions que afecten les nostres vides no estan fetes per humans, sinó per models matemàtics. En teoria, això hauria de conduir a una major equitat: tots són jutjats d'acord amb les mateixes regles, sense biaix. Però en realitat, passa exactament el contrari. Els models que s'utilitzen en l'actualitat són opacs, no regulats i incontestables, fins i tot quan estan equivocats. Això deriva en un reforç de la discriminació: si un estudiant pobre no pot obtenir un préstec perquè un model de préstec ho considera massa arriscat (en virtut del seu codi postal), quedarà exclòs del tipus d'educació que podria treure-ho de la pobresa, produint una espiral viciosa. Els models apunten als afortunats i castiguen als oprimits: benvingut al costat fosc del big data de la mà de la matemàtica Cathy O'Neill.

Quant pesen els núvols?

I altres senzilles preguntes i les seves respostes científiques

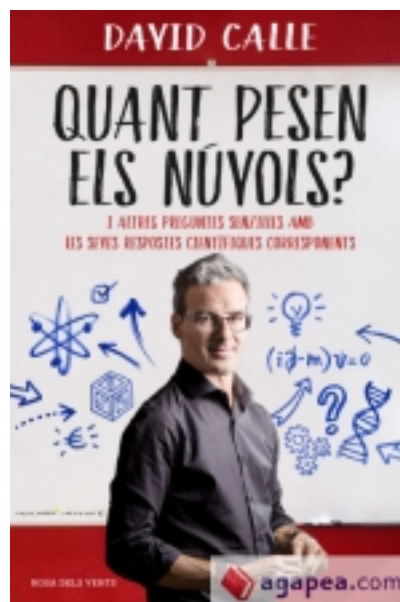
David Calle

(Rosa dels Vents, 2018)

Per què el veí de sota viurà més anys que tu? De quin color és un mirall? Quant pesa el martell de Thor? Per què no podem viatjar al passat? Quants megapíxels té l'ull humà? L'autor fa servir objectes quotidians del nostre dia a dia per explicar algunes de

les qüestions científiques més interessants. David Calle és enginyer en Sistemes de Telecomunicacions dedicat a la docència, va fundar un exitós canal educatiu de Youtube que ja compta amb un milió de subscriptors. El 2017 va quedar entre els deu finalistes al Global Teacher Price i la revista Forbes el va incloure en la seva llista de 'les cent persones més creatives del món'.

Pots llegir un fragment [aquí](#) [3].

Enxarxats

Carme Torras
(Males Herbes, 2017)

Carme Torras, professora a l'Institut de Robòtica (CSIC-UPC), ha publicat diversos llibres en l'àmbit de la ciència ficció. Aquest últim el protagonitza una professora universitària que torna dels Estats Units a Barcelona per substituir una col·lega que s'ha jubilat. En prendre possessió del seu despatx trobarà a l'ordinador uns antics arxius i acabarà suplantant la seva identitat precipitant una sèrie d'esdeveniments que no tenen res de casuals. Un bon exemple que demostra que a través de la ficció es poden divulgar aspectes ètics de les noves tecnologies.

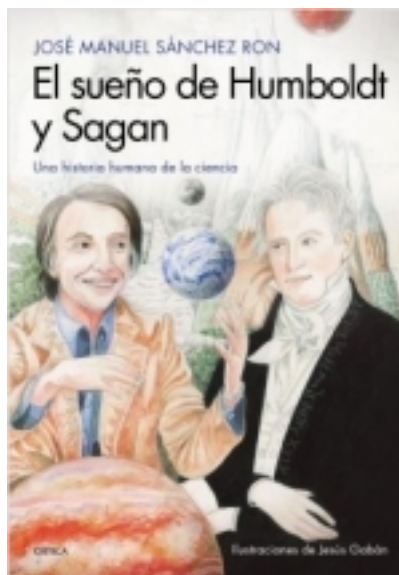
El sueño de Humboldt y Sagan

Una historia humana de la ciencia
José Manuel Sánchez Ron. Il·lustracions de Jesús Gabán
(Crítica, 2018)

Un recorregut per la història de ciència on apareixen personatges com Aristòtil, Ptolomeu, Alfons X, Copèrnic, Brahe, Kepler, Galileu, Newton, Herschel o Hubble. L'obra repassa la invenció de l'escriptura, invent fonamental segons l'autor perquè va permetre transmetre els coneixements i experiències adquirides a les generacions successives. També s'hi expliquen les eines bàsiques per poder estudiar el cosmos: les mesures de temps i espai, i les

matemàtiques, fonaments de l'astronomia; i ens parla de l'Univers i de les idees més antigues sobre la seva creació; de la vida des de l'evolució de les espècies de Charles Darwin fins a la genètica, de com va sorgir aquesta ciència (Mendel) i de com es va arribar al descobriment de l'estructura de l'ADN, i les seves seqüeles (Projecte Genoma Humà, enginyeria genètica, biotecnologia). I s'ocupa també d'una altra gran conquesta de la humanitat relacionada amb la ciència: la tecnologia. José Manuel Sánchez Ron és catedràtic de Història de la Ciència en la Universitat Autònoma de Madrid, membre de la Reial Acadèmia Espanyola, de la Real Academia de Ciencias Exactas, Física y Naturales i de l'Académie Internationale d'Histoire des Sciences de París.

Llegir el primer capítol [aquí](#) [4].

La història de la ciència com mai te l'han explicat

Moments excepcionals, ments prodigioses i grans descobriments

Ignasi Llorente
(Angle, 2018)

Com eren i com van viure els grans científics de la història? Com van fer avançar la humanitat amb les seves idees i teories? Com encaixava la seva genialitat amb una societat que sovint els prenia per bojos? Ignasi Llorente, llicenciat en medicina que ha dedicat la major part de la seva trajectòria professional a la comunicació i a les TIC, ens acosta a la ciència mitjançant la recreació d'episodis significatius en les vides dels científics de manera que, aportant el factor humà, aconsegueix desmuntar mites absurds al voltant d'ells, les seves idees i els seus avenços. I alhora ens fa entendre la importància històrica de cada científic i el quid de cada nova teoria.

Pots llegir la presentació i el primer capítol [aquí](#) [5].

Las chicas son de ciencias

25 científicas que cambiaron el mundo

Irene Cívico i Sergio Parra, il·lustrat per Núria Aparicio
(Penguin Random House, 2018)

Orientat a un públic juvenil, el llibre presenta 25 exemples de científiques que demostren que les noies i els laboratoris són una bona combinació.

El juego del cosmos

Guía básica para entender el universo
Martí Montferrer Jurado
(Editorial Martínez Roca, 2018)

L'autor, youtuber que ha consagrat el seu canal, CdeCiencia, a la divulgació de temàtiques fascinants relacionats amb el món de la ciència, vol demostrar que coneixement científic i entreteniment no són incompatibles. D'una manera senzilla i divertida, Martí convida els lectors a comprendre les regles de l'univers, el món subatòmic, l'electricitat, l'origen de la vida, les constel·lacions,... i tot allò que ens envolta.

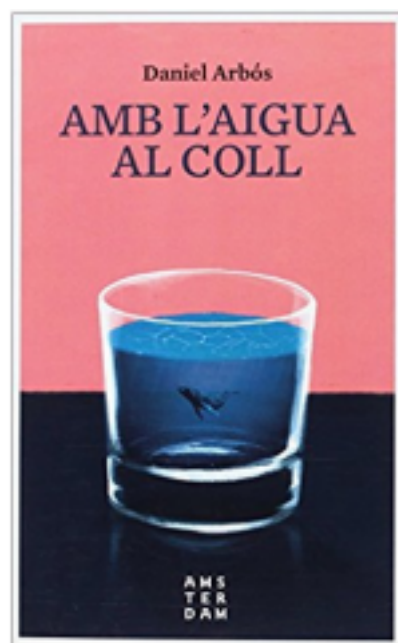
Pots llegir el primer capítol [aquí](#) [6].

Amb l'aigüal al coll

Daniel Arbós
(Amsterdam, 2017)

Després d'anys sense veure's, el Dídac, el Toni i l'Aurembiaix es retroben per visitar la masia que aquesta darrera ha convertit en un centre de teràpies alternatives. El Dídac, executiu agressiu a l'atur, decideix quedar-s'hi i ajudar-la. Allà descobreix que hi ha persones que creuen que beure un parell de gots d'aigua de mar al dia és molt sa, i convenç el Toni, biòleg marí, perquè els proporcioni aigua marina i comencin un negoci. Una novel·la carregada d'humor i ironia que denuncia amb reflexions punyents un dels mals de la nostra societat: la devoció per les medicines alternatives, que, en alguns casos, semblen haver substituït la religió. L'autor, Daniel Arbós, és periodista i cap de Comunicació de l'IDIBAPS.

Pots fer un tast de la novel·la [aquí](#) [7].

El ladrón de cerebros

Comer cerezas con los ojos cerrados
Pere Estupinyà
(Punto de Lectura, 2017)

Una nova entrega de la saga 'El ladrón de cerebros' on es repassen les aportacions d'alguns dels científics més brillants de l'actualitat, amb una destacada presència femenina. Pere Estupinyà, científic i presentador del programa de televisió 'El Cazador de Cerebros', ens recorda que una predisposició a aprendre, a reflexionar i a absorbir noves idees ens fa més intel·ligents com a societat i com a individus. Que el pensament crític és fonamental per a les nostres vides i la ciència, la seva millor expressió.

Pots llegir un fragment [aquí](#) [8].

Sólo se puede tener fe en la duda

Pensamiento concentrado para una realidad dispersa
Jorge Wagensberg
(Tusquets, 2018)

I acabem aquesta selecció amb l'última obra del científic, assagista i divulgador Jorge Wagensberg. Pocs autors dominen l'art de l'aforisme com ell i en aquesta obra ens ofereix gairebé vuit-centes noves mostres de coneixement sobre matèries que li preocupen des de fa anys: la creativitat, l'educació, el combat entre la mediocritat i l'excel·lència (va guanyant la primera), el llenguatge i l'art o la defensa dels animals.

Pots llegir els dos primers capítols [aquí](#) [9].

Etiquetes: Literatura

Etiquetes: Ciència i cultura

- [10]

URL d'origen: <https://sciencecorner.diba.cat/news/2018/04/19/sant-jordi-de-ciencia>

Enllaços:

- [1] <https://sciencecorner.diba.cat/>
- [2] <https://sciencecorner.diba.cat/members/ciencia>
- [3] <https://www.megustaleer.com/libros/quant-pesen-els-nvols/MES-095245#LQ>
- [4] https://static0planetadelibroscom.cdnstatics.com/libros_contenido_extra/38/37410_El_sueno_de_Humboldt_y_Sagan.pdf
- [5] <http://www.angleeditorial.com/tasts/Lahistoriadelaciencia.TAST.pdf>
- [6] https://static0planetadelibroscom.cdnstatics.com/libros_contenido_extra/38/37305_El_Juego_Del_Cosmos.pdf
- [7] <https://sites.google.com/arallibres.cat/amblaigualcoll>
- [8] <https://www.megustaleer.com/libros/el-ladrn-de-cerebros-comer-cerezas-con-los-ojos-cerrados/MES-077345/fragmento/>
- [9] https://static0planetadelibroscom.cdnstatics.com/libros_contenido_extra/38/37135_Solo_se_puede_tener_fe_en_la_duda.pdf
- [10] <https://sciencecorner.diba.cat/node/381>